

Täysistunto

Keskiviikko 20.6.2018 klo 14.10—21.12

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain II osan 3 luvun 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 90/2018 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Keskustelu

20.37 **Katja Taimela sd:** Arvoisa rouva puhemies! Nykyisessä voimassa olevassa laissa matkailuyrityksille on myönnetty poikkeuslupa tarjota kuljetusta osana matkailupalvelukokonaisuutta ilman taksilupaa.

Olemme käsitelleet tässä salissa tällä vaalikaudella lain liikenteen palveluista ykkös- ja kakkospaketin. Ensimmäiseen me sosiaalidemokraatit teimme useamman pykälämuutosesityksen liittyen taksilainsäädäntöön ja toiseen pakettiin jätimme hylyn sisältävän vastalauseen.

On syytä muistuttaa, miksi olemme tässä tilanteessa, että viikkoa ennen uuden lainsäädännön voimaantuloa sitä jo korjataan ja täydennetään. Ensimmäisen paketin yhteydessä kehoitimme valiokunnassa siis koko liikenne- ja viestintävaliokuntana palaamaan lain kakkosvaiheeseen siihen, tulisiko lupavaatimukseen lisätä jonkinlainen rajanpito sellaista toimintaa varten, jossa henkilöiden kuljettaminen on vain hyvin pieni osa jotain kokonaan muuta palvelukokonaisuutta. Miten sitten kävi? Kakkosvaiheeseen lopulliseen hallituksen esitykseen poikkeusten palautus ei päätynyt, sillä se ei saanut poliittista hyväksyntää hallituspuolueissa kokonaisuudessaan.

Nyt ollaan sitten tilanteessa, että ministeriö on reagoinut kiireesti matkailualan toimijoiden yhteydenottojen jälkeen — hyvä niin, mutta ei hyvää lainsäädäntöä. Taksiliikenteen kohdalla on suuresti huolta tulevasta lainsäädännöstä, joka tulee voimaan nyt heinäkuun alusta. Tällä viikolla, kun ministeri tuli esiin tiedotteella, jossa tuli esiin, että matkailupalveluyritykset osana palvelukokonaisuutta eivät tarvitse jatkossakaan taksinkuljettajan ajolupaa, sain useamman yhteydenoton. Luulenpa, etten ollut ainut kansanedustaja, joka sai näitä yhteydenottoja, joissa selkeästi oltiin jo sitä mieltä, että nyt sitten jatkossa enemmänkin pystytään lakia muuttamaan vielä laajemmin liittyen muun muassa päivystysvelvoitteen poistoon, asemapaikkaan ja niin edelleen. Useat matkailupalveluyritykset toimivat tuhansien kausityöntekijöiden varassa, ja näiden koulutus taksinkuljettajiksi liittyen jo pelkästään kielellisiin haasteisiin on, etten sanoisi, täysin mahdotonta ja myös kustannuksia aiheuttavaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

Olemme saaneet tänään tämän hallituksen esityksen niin, että se on ollut luettavana meillä 14.25 ja nyt lähetekeskustelussa. Huomenna valiokunnassa kuulemme asiantuntijat, minkä jälkeen välittömästi on valmistavan keskustelun aika — poikkeuksellista. Kun täällä on tänään vielä salissa tällä hetkellä paljon liikenne- ja viestintävaliokunnan jäseniä paikalla, toivon myös, että kun tämä on poikkeuksellista, tämä myös poikkeuksena säilyy.

20.40 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille, ministeriön virkamiehille, kollegoille ja kaikille eri tahoille siitä, että on pystytty toimimaan tällä hyvin nopealla aikataululla. Minun muistini mukaan ei koskaan mitään lakia ole alettu tekemään ja työstämään näin nopealla vauhdilla, mutta kun huomattiin, että nyt on todellakin hätätilanne kädessä, niin päätettiin korjata tämä tilanne.

Vain tekevälle sattuu. Meillä on valtavasti ollut tällä vaalikaudella varsinkin liikenne- ja viestintävaliokunnan puolella meidän ministeriön asioita työn alla, todella paljon, ja yllättävän vähän on tähän mennessä tullut tilanteita vastaan, että on jouduttu tällaisiin korjausliikkeitä tekemään. [Jari Myllykoski: Mitä?] Eli tekevälle sattuu. Tietenkään ei pitäisi mitään selittää, mutta kyllä minä tunnustan sen, että on tapahtunut tämä asia, mutta nyt sitten olemme onneksi korjaamassa, ja me pystymme korjaamaan tämän niin, ettei mitään olennaista, isoa vahinkoa pääse tässä tapahtumaan.

Tilannehan oli se, että kun me ykkösvaiheen tästä laista liikenteen palveluista käsitelimme, niin siinä vaiheessa me kirjoitimme mietintöön, että valiokunta kehottaa mietinnössään tarkastelemaan lainsäädäntökokonaisuuden kakkosvaiheessa sitä, tulisiko lupavaatimukseen lisätä jonkinlainen rajanveto sellaista toimintaa varten, jossa henkilöiden kuljetaminen on vain hyvin pieni osa muuta kokonaisuutta. Itse lappilaisena toimijana pidin tärkeänä asiana tätä, että matkailutoiminta ei missään nimessä saa kärsiä tästä tilanteesta. Sitenhän meillä kakkosvaihe tuli esille, ja meillä on tuhansia, tuhansia sivuja ollut tässä laissa liikenteen palveluista käsittelyssä. Tuhansia sivuja ja monta kokkia on ollut tässä sopassa, ja niin siinä sitten kävi, että minä henkilökohtaisesti sanon, että kakkosvaiheen osalta minä en huomannut, että tällainen vaihe siinä meni ohi, ja olin itse, niin kuin moni muukin valiokunnan jäsen, siinä käsityksessä, että tämä asia tuli matkailuyrittäjien osalta hoidettua kuntoon.

Nyt kun kuitenkin on tilanne sellainen, että meidän olennaisimmat, isoimmat matkailuyrityksemme ovat saaneet vasta 7.6. tämän tiedon siitä, mikä tämä tilanne käytännössä on, ja ovat alkaneet sen jälkeen reagoimaan tässä tilanteessa, on alettu tätä tilannetta sitten korjata. Tulihan se meille kaikille aikamoisena sokkina, mitä tämä laki olisi sitten tässä muodossaan vaikuttanut. Sehän olisi vaikuttanut niin, että eivät esimerkiksi työntekijät Lapland Safaris -yrityksessä, joka on Pohjoismaiden suurin ohjelmapalveluyritys, jossa on tuhansia kausiluontoisia työntekijöitä, joista huomattava osa on vielä ulkomaalaisia, olisi ikinä pystyneet taksikorttia suorittamaan, koska heidän äidinkielensä ei ole suomi tai ruotsi. Jos Suomessa suorittaa taksikortin, niin silloin pitäisi suorittaa se suomen tai ruotsin kielellä. Tämä olisi ollut valtava kustannustekijä ynnä muuta.

Nyt sitten kuitenkin onneksi — kiitos — saatiin tämä lakiesitys, ja tähän lakiesitykseen hän tuli nyt sitten vain yksi virke lisää. Eli ”kuljettajalla ei kuitenkaan tarvitse olla taksin kuljettajan ajolupaa, jos kuljetus on osa koti- tai matkailupalveluyrityksen tarjoamaa palvelukokonaisuutta ja tapahtuu palveluyrityksen hallinnassa olevalla ajoneuvolla”. Tämähän tarkoittaa sitä, että jatkossakin nämä yritykset hakevat taksiluvan, ja ministeriöstä on luvattu, että tämä taksilupien hoituminen onnistuu suhteellisen nopealla aikataululla. He

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

hoitavat sitten kulkuneuvoihin vakuutukset elikkä toimivat samalla tavalla kuin taksi-asioissa. Mutta sitten se riittää, että tämä taksirytyyslupa on ainoastaan tällä yrityksellä, ja tämä sitten on niin, että kaikki työntekijät voivat hoitaa näitä kuljetustoimintoja. Tämä on myöskin taksirytyttäjille erittäin hyvä asia, että tämä meni näin päin, sillä jos kaikki matkailurytysten työntekijät olisivat alkaneet suorittamaan taksinkuljettajan korttia, niin sen jälkeenhän meillä olisi näitä takseja ollut vaikka kuinka paljon, ja kuinka moni niistä olisi sitten milläkin tavalla toiminut? Kyllä tämä on varmaan myöskin taksialalle ehdottomasti parempi päätös, että tämmöinen ratkaisu saatiin tehtyä.

20.45 Ari Torniainen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Liikenteen palveluista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että koti- tai matkailupalveluihin liittyviä kuljetuksia suoritettaessa kuljettaja ei tarvitsisi taksinkuljettajan ajolupaa. Edellytyksenä kuitenkin on, että kuljetus olisi osa yrityksen tarjoamaa palvelukokonaisuutta ja että ajoneuvo on palvelurytyksen hallinnassa.

Tämän hallituksen esityksen tavoitteena on varmistaa matkailualan toimintaedellytykset. Hallituksen esitys helpottaa työvoiman saatavuutta ja vähentää sääntelystä aiheutuvia kustannuksia sekä pienentää yrityksen hallinnollista taakkaa. Erityisesti matkailualan yritytjät ovat nostaneet tämän hallituksen esityksen tarpeellisuuden esille ja toivovat tälle myöskin pikaista täytäntöönpanoa.

Edustaja Taimela omassa puheenvuorossaan totesi, että tämä hallituksen esitys on tuotu tänne saliin käsittelyyn poikkeuksellisen nopeasti, ja se on myöskin aivan totta. Itse haluan kiittää liikenneministeriä ja hallitusta siitä, että hallituksen esitys on todellakin jo nyt meillä täällä käsittelyssä. Itse toivon, että tämä asia myöskin liikenne- ja viestintävaliokunnassa saa sujuvan käsittelyn ja hallituksen esitys etenee ripeästi eteenpäin ja saadaan laki voimaan. Sillä pystytään parantamaan matkailualan yrittäjien toimintaa tulevaisuudessakin.

20.46 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä lakiesitys todellakin tuli nopealla aikataululla tänne saliin, ja sitten huomispäivänä alkaa valiokunnassa kuuleminen tästä. Lain eteenpäinviemiseksi valiokunta tekee toki ripeästi töitä tuossa pyhien kahta puolta. Tämä on todellakin poikkeus, niin kuin edustaja Taimela tuossa omassa puheenvuorossaan sanoi, että näin nopealla aikataululla tämmöisiä esityksiä tulee.

Tässähän on todellakin sellainen muutos, että taksinkuljettaja ei tarvitse sitä ajolupaa tämmöisessä matkailupalvelurytyksessä, kun hän suorittaa niitä yrityksen omia sisäisiä ajoja, mitkä kuuluvat kenties näille ohjelmapalvelurytyksille. Uskon, että huomiosessa kuulemisessa tämä rajausta tehdään niin, ettei tässä synny sitten väärinkäsityksiä. Sinällän-sähän tämä on nykytilassakin, tämänkin päivän lakitekstissä, ja sama kirjoitus on kirjattu samaan muotoon näille yrytyksille. Nyt tässä uudessa lainsäädännössä on tietenkin vain la-veasti kerrottu, että taksinkuljettajalla täytyy olla ajolupa ja yrytyksillä on se lupa ja yrytyk-kohtainen lupa. Se oli sen toisen lain henki silloin, kun sitä lakia valmisteltiin. Ei sinällän-sä siinä karannut keltään mitään tietoja tai asiaa.

Tärkeää tässä on tietenkin sitten se, että tämmöinen yrytyt, jolla on ohjelmapalvelua taikka kotipalvelua, ei sitten kuljeta Kela-kuljetuksia, sote-kuljetuksia, yhteiskunnan tarjoamia kuljetuksia, koska tämä on se rajapyykälä, että sitten taas se kuljettajan ammattipäte-vyyt täytyy olla ja sitten pitää olla kaikki muutkin sen henkiset taksitoimintaan liittyvät auton ominaisuudet mukana, että tulevat nämä tilausjärjestelmä- ja maksamisperiaatteet ja -yhteydet.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

Tämä on nyt matkailupalveluyrityksille tärkeä tarkennus tähän esitykseen, ja huomenna valiokunnassa tämän käsittely alkaa.

20.49 Ulla Parviainen kesk: Arvoisa puhemies! On hienoa, että tämä ongelma pyritään ratkaisemaan nyt näin nopealla aikataululla, ja uskon, että te valiokunnassa kyllä siihen kykenette. Nythän on kyse siitä, että kuljetus olisi osa sitä yrityksen tarjoamaa palvelukokonaisuutta. Tuossa edustaja Maijala otti ison matkailuyrityksen näkökulman esille, mutta minä toisin vielä esimerkiksi tällaisen pienen luontovalokuvausyrityksen, joka itse asiassa toimii vain ehkä kaksi kolme kuukautta vuodessa, kohdalla harkittavaksi, onko todellakin niin, että tarvitsee taksirytyksluvan tällainen yritys. Hieno on tämä asia, että kuljettaja ei tarvitse.

Siitä, miten taksin tilaus tapahtuu esimerkiksi meillä päin, otan esimerkkinä viestin, jonka sain tuolta pohjoisesta: ”Hakekaa kello 03 hotellilta kaksi ranskalaista ja viekää teeriteltaan neljäksi tunniksi. Sitten käynte katsomassa koskikaroja ja edelleen eilen löytynyttä hiiripöllöä. Puolen päivän nurkilla viette moottorikelkalla heidät Oulangan kotkakojulle ja sieltä tullessanne etsitte hirviä. Illallisen jälkeen voisitte ajella odottelemaan revontulia.” Eli selvää on, että tällaiseen palveluun ei nyt ihan sovi se ajatus, mikä on, ja nämä tosiaankin ovat kahden kolmen hengen ryhmiä, joita tämä luontomatkailuopas kuljettaa omassa autossaan. Tarvitseeko tämä tällainen todellakin sitten taksirytyksluvan ?

Kiitos siitä, että nopealla aikataululla viedään tätä ja korjataan tämä ongelma, mikä nyt lakiin on tullut.

20.50 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Kritisoin myös osaltani tätä, että hallitus korjaa puolirampoja lakeja kiireisillä lobbauksen perusteella tehdyillä esityksillä. Kun ei valmiiksikaan tiedetä, mitä tulee tämän taksilain muutoksen myötä tapahtumaan, niin sävelletään sitten vielä vähän lisää.

Laki on lähtenyt aiemmin elinkeinonharjoittajien välisestä tasapuolisuudesta. Nyt sitä lähdetään peukaloimaan. Kuinka nyt huomioidaan turvallisuus matkustajien kannalta? Muillakin aloilla kesätyöntekijöiltä vaaditaan pätevyys tehtäviinsä: kortit, passit, liput ja laput. Eivätkö hallitus ja ministeriö arvosta taksinkuljettajan ammattia, kun niiden mielestä työn voi hoitaa täysin pystymetsästä?

Mielestäni vähimmäisvaatimus tälle lainsäädännölle on se, että asian tasapainoa ei horjuteta nykytilasta. Se, mikä nyt on sallittua poikkeuksella matkailupalveluiden ohessa, voi olla vastakin. Laajennusta siten, että tulisi mitään hyväksikäytön paikkoja tai kiertämisen mahdollisuutta, ei voi hyväksyä. Tästä ei voi enää tulla uutta taksimiehen halpuutusta entisen päälle. On keskityttävä tarkasti ja tarkkarajaisesti matkailun erityistarpeisiin.

20.52 Jukka Kopra kok: Arvoisa rouva puhemies! Varsinaisessa laissa liikenteen palveluista tosiaan säädettiin siten, että nämä matkailupalveluyritykset joutuisivat jatkossa liikenneluvan ja kuljettajan ajoluvan hankkimaan, ja on nyt todettu, että se ei senkaltaisessa liiketoiminnassa ole järkevää. Mielestäni tämä edustaja Parviaisen esiin nostama esimerkki kuvasi varsin mainiosti ja hyvin sitä tilannetta, jossa ollaan. Nyt ministeriöltä on tullut tähän ei ehkä korjaussarja mutta korjauspultti, jolla oikaistaan tätä asiaa, ja valiokunnassa sitten nopealla aikataululla tätä käsittelemme.

Tuota esitystä tavatessa pisti kyllä silmään se, että siellä puhutaan koti- ja matkailupalveluista, mutta perusteluteksteissä puhutaan vain matkailupalveluista. Epäselväksi jää se,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

mitä näillä kotipalveluilla tässä nyt oikein tarkoitetaan, ja nyt kun meillä on lukuisia valiokunnan jäseniä täällä paikalla salissa tällä hetkellä, niin tässä toivon, että varmaan voimme varapuheenjohtajan johdolla huomenna tästä myös sitten keskustella ja selvittää, mistä tässä on kysymys.

20.53 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kopra otti esille juuri sen asian, mikä pisti omaankin silmään. Me emme saisi nyt sotkea tähän laajentamissektoria. Pidetään tämä tilanne ennallaan, koska tähän tarkoittaa sitä, että tähän tultaisiin kytkeään osa Kela-kyhydeistä, jos te kotipalveluasioita katsotte siten kuin kotipalveluita on. Ymmärrän kyllä, että koska yritystoiminnan kannalta lähipalveluita toimittavissa kotipalveluyrityksissä on tarpeita myös kuljettaa ihmisiä pissakokeisiin tai verikokeisiin, niin kotipalveluyritykset voivat hoitaa taksipalveluyrityksen kaltaista toimintaa. Ei sotketa nyt tätä asiaa tähän vaan pidetään tämä vain matkailun osalla.

Tulen ainakin valiokunnassa pontevasti edellyttämään, että nyt tehdään tämä matkailupalveluyritysten vaatimuksena oleva havainnointi, minkä ministeri ja hallitus ovat ottaneet esille. Korjataan se nyt, mutta ei sotketa tähän muuta sektoria. Pidetään tämä nyt vain matkailun puolella eikä sotketa tähän jotakin sellaista, mihinkä meillä ei ole kuulemisissa eikä käsittelyssä mitään mahdollisuuksia, jos me avaamme tämän paketin laajemmin kuin koskemaan vain matkailua.

Se murhe, että tämä koskisi — käsitykseni mukaan — myös vaikka yhden ihmisen yrityksiä, jotka pakettinomaisesti tarjoavat palveluja: minun mielestäni on erittäin hyvä, jos edustaja Maijala tai Parviainen keskusteleee täällä kahdenlaisista suuruuksista yritysten välillä, eli tässä ei pitäisi olla mitään ristiriitaa. Hallituksen esityksen mukaisesti nämä eivät ole poissulkevia toistensa kanssa vaan mahdollistavat sen, että yritys voi myydä paketin. Mutta se tarkoittaa juuri sitä, että yritys voi tuottaa henkilön lentokentältä palvelutoimipisteeseen ja siihen pakettiin kuuluu siirtyminen safarilta toiselle, matkailukohteesta toiseen, kun se on se kokonainen paketti, mutta kuljetuspalveluita henkilökohtaisesti ei saa kukaan muu kuin vain taksiluvan haltija tarjota. Minusta se on oikea linjaus, että pitäisi edellyttää, että jos sinä olet mennyt hotelliin ja haluat mennä toiseen hotelliin, niin se matka kuuluu taksiyritykselle, ei enää sen matkailupalvelun yrittäjälle, jos ihmisen henkilökohtaisesta tarpeesta, siirtymisestä paikasta toiseen, on kysymys. Se pitää rajata.

Näiden pakettiin liittyvien matkojen pitää kuulua mahdollisuutena matkailupalvelutoimintoja harjoittavalle yritykselle.

20.56 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Tässä on kiinnitetty huomiota todella tärkeisiin kohtiin. Olennaista tässä koko lakiasiassa on se, että nykyisin on voimassa erittäin hyvin toimiva lainsäädäntö koti- ja matkailupalveluyritystoiminnoista näissä asioissa, ja kummastakaan ei ole tullut käytännössä valituksia. Eli tämä on toiminut. Minä olen kysellyt tästä asiasta kummaltakin sektorilta viime päivinä paljon, ja kumpikaan ei ole tuottanut ongelmia tällä hetkellä.

Ja nyt sitten tämä lakihan, mikä meillä on tässä käsittelyssä, verrattuna nykytilaan — voin kyllä sanoa sen tässä nytten taksimiehille ja näille, jotka ovat pelänneet tätä tilannetta — vaikeuttaa tilannetta joka tapauksessa heidän yritystensä osalta. Eli kaikki koti- ja matkailupalveluyritysten tulee hakea taksilupa. Yrityksen on haettava lupa tähän toimintaan, ja se on maksullinen lupa. Ja myöskin kaikkiin näihin autoihin, joita käytetään siinä kuljetustoiminnassa, on oltava tietyt vakuutukset, jotka ovat erilaiset kuin henkilöautova-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

kuutukset, ja tällä hetkellä yritykset käyvät vakuutusyhtiöitten kanssa neuvotteluita siitä, kuinka suuret ne vakuutukset ovat, ja kuten me tiedämme, taksien vakuutukset ovat ihan eri luokkaa kuin henkilöautojen vakuutukset. Nytten on erittäin todennäköistä, mitä nyt olen jo kuullut, että näiden autojen osalta, joita on tällä hetkellä käytetty sekä koti- että matkailupalveluyritystoimintoihin ja joita käytetään mahdollisesti henkilöitten kuljettamiseen, myöskin vakuutusmaksut tulevat nousemaan huomattavasti lisää, ja siinä on erilaisia kirjanpitovelvoitteita enemmän kuin aikaisemmin. Elikkä kyllä minä uskon, että nämä pelkotilat on nyt otettu huomioon jo tässä kokonaisuudessa ja tilanne tulee varmasti jopa parantumaan nykyhetkestä.

Minä otin esimerkkinä äsken ainoastaan yhden ison yrityksen. Olen myöskin keskustellut hyvin monien pienten, jopa yhden henkilön matkailupalveluyritysten kanssa, ja heillä on juuri samat ongelmat ja sama tilanne, elikkä on hätä siitä, mitä tämä tulee tarkoittamaan. Eli ihan laidasta laitaan yrityksistä eri puolilta Suomea — ei todellakaan vain Lapiasta, joka tässä oli eniten esillä, vaan ihan Nuuksion yrittäjistä lähtien — on oltu yhteydessä minuun.

Ja nyt vielä lopuksi sanon sen, että nyttenhän tämän lain liikenteen palveluista — eli liikennekaaren, mistä alun perin puhuttiin — kolmas vaihe tulee käsittelyyn vasta ensi talvena. Siitä on tällä hetkellä menossa lausuntokierros. Eli meillä joka tapauksessa tullaan vieläkin tätä kokonaisuutta käsittelemään, ja muun muassa pykälämerkinnät tulevat koko lakikokonaisuudessa muuttumaan. Elikkä meillä tulee olemaan vielä isoja muutoksia tässä lakipaketissa, älyttömän isossa paketissa.

20.59 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kun tämä esityksen valiokuntakäsittely huomenna alkaa, niin toivon, että siellä valiokunnan kuulemisen yhteydessä tarkennetaan nyt nämä kaikki kohdat, mitä täällä on esitetty. Niin kuin tuossa edustajat Kopra ja Myllykoski omissa puheenvuoroissaan tarkkaan sanoivat, kuunnellaan asiantuntijoiden mielipiteet ja sitten pyritään tietenkin siihen yksimieliseen lausuntoon, niin että tämä nopeasti etenisi nykytilasta, mikä nyt on, ja tuleva 1.7. jälkeen olisi sitten kaikille yrittäjille ja kuluttajille oikeudenmukainen tila. Siltä pohjalta itse en ainakaan nyt vielä tänä iltana muuta kuin kuuntelen huomenna sen kuulemisen ja siltä pohjalta tehdään esitys, joka menee sitten toivon mukaan yksimielisenä eteenpäin ja saadaan tämä lakiesitys aikaiseksi. Mutta siellä pitää todellakin tarkentaa nämä, missä se raja kulkee ja ketkä ovat, koska siellä on velvoitteet ja vastuutkin yhtä lailla syntyvät ja on ne oikeudet. Mutta kuunnellaan rauhassa asiantuntijakuuleminen ensin ja sen perusteella sitten katsotaan se lopullinen tekstimuoto.

21.00 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Vielä täsmennys siihen, mikä on tilanne nyt ja mikä se tulee olemaan 1.7. alkaen. — Eli jokainenhan ymmärtää, että nykyisen taksilupasääntelyn aikana ei voisi odottaa tällaisilta matkailuyrityksiltä sitä, että heillä olisi taksiluvamääräsääntelyineen, päivystysvelvoitteineen ja asemapaikkavelvoitteineen. Sen jokainen ymmärtää, että nykyisen sääntelyn aikana tällainen poikkeus on välttämättömyys.

Nyt kuitenkin taksilakihan muuttuu. Lupasääntely vapautuu oleellisesti — onko tämä kohtuuttomuus enää niin suuri? Ja onko tämä vapautuksen tarve niin aito kuin aiemmin, ennen kaikkea, kenen vapautuksen ja missä määrin?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

21.01 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa rouva puhemies! Edellä kuultiin varmasti painokkaita painoarvoja ja arvioita, mutta sanoisin kyllä, että lähdän nyt tässä yritystoiminnan kärki edellä. Näin vasemmistolaisena kansanedustajana se tarkoittaa työpaikkoja. Me tässä olemme niin sanotusti yhteisellä asialla, mutta haluaisin nyt jo tässä omalla puheenvuorollani sitä käsittelevä korostaa, että emme ottaisi tähän nyt sellaisia elementtejä, jotka eivät liity matkailuun. Nyt taas on, piru vieköön, niin sanotusti pakko kehua varapuheenjohtajaa, että jos saataisiin tämä huomenna hoidettua sillä tavoin maaliin, että ennen kuin puheenjohtaja Brysselistä tuleekaan, niin tämä asia on jo käsitelty. [Välihuuto] — Arvostamani valiokunnan puheenjohtaja Ari Jalonen, tarkoitan sitä. — Hänen erittäin suurta työtaakkaansa helpottaaksemme voisimme tehdä ja edetä nopeasti tässä asiassa. Jos me vain kuulemisten jälkeen voisimme olla yhtä mieltä siitä, ettei sotketa nyt kotipalveluja tähän, mennään nyt tämä matkailu edellä, koska minä pelkään aivan oikeasti, että jos me otamme tämän siihen mukaan, niin me joudumme keskusteluun siitä, miten tämä vaikuttaa yhteiskunnan maksamiin Kela-kyyteihin ja niin edelleen.

Kun me laajennamme tätä asiaa niihin kotipalveluyrityksiin: Minä tiedän, että jo tälläkin hetkellä kunnissa osaltaan ajetaan palokunnan vanhalla kalustolla eläkeläisiä uimaan ja niin edelleen. No, se on kunnallista toimintaa, jonka sinällään tarvitsisi olla niin, että siellä on liikennöinti ja taksiliikenteessä olevan kuljettajan lupamenettelyt kunnossa, mutta ne eivät ole. Pidettäisiin tämä tässä nyt, niin että me pystymme tähän hätään vastaamaan, niin ettei avata sitä yhtä asiaa. Kun me pystyimme ajokorttiuudistuksessa luomaan nopean menettelytavan liikenne- ja viestintävaliokunnassa siihen suuntaan, että ne kiinalaiset matkailijat pääsivät tänne ajamaan henkilöautoillaan jo tänä turistikautena, niin pidetään ryhti ja viedään tämä yksi asia nyt maaliin. Sitä minä toivon kovasti.

21.04 **Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! On todellakin hyvä, että me huomenna valiokunnassa, tämä sama porukka, mikä nyt tässä on keskustelemassa, tulemme keskustelemaan. Me keskustelemme huomenna siellä tästä asiasta sitten tarkemmin.

On hyvä, että tämä kotipalveluasiala tuli tässä nyt sitten myöskin esille. Sillä sektorillahan tilanne on sama kuin matkailupuolella, eli siellä on oletettu, että mitään olennaista muutosta ei ole tulossa nykytilaan, ja sielläkin on tarkoitus, että 1.7. elämää pitäisi jatkaa eteenpäin. Heitä koskevat ihan samat asiat kuin matkailupuolellakin, eli tällä hetkellä heitä koskettaa tietty lainsäädäntö, ja nyt on tarkoitus, että lainsäädännöllä jatkettaisiin samalla tavalla eteenpäin kuin tälläkin hetkellä heitä nämä asiat koskevat.

Muistutan yhä siitä, että meillä on kolmas vaihe laissa liikenteen palveluista nyt sitten työn alla ja me voimme tarvittaessa tietyt asiat vielä tarkemmin laittaa siihen kuvioon matkaan, ja tärkeintä on se, että me saisimme nämä työpaikat säilytettyä, toiminnot vietyä eteenpäin, ettei mitään ongelmia aiheuteta, saataisiin tehtyä tämä korjauskuvio, mitä oli-kin tarvetta tehdä.

Sitten vielä edustaja Mäkelälle siitä, onko kohtuuttomuutta se, että pitäisi kaikilla olla nämä taksiajoluovat suoritettuna: Se on kohtuuttomuutta, koska tällä hetkellä on tuhansia kausiluontoisia työpaikkoja, joista tässä nytten on kysymys, ja nytten tuhansien ihmisten pitäisi suorittaa tämä taksikortti. Tässä ovat kyseessä esimerkiksi matkailuopiskelijat, kyse on heidän harjoittelupaikoistaan. Ihan tämmöistä parin kuukauden työtehtävää vartenko pitäisi olla taksikortit suoritettuna? Ja sitten, niin kuin jo aikaisemmin tuossa mainitsin, suuri osa näistä avustavista työntekijöistä on ulkomaalaisia, ja heidän pitäisi sen jälkeen alkaa opiskelemaan suomen tai ruotsin kieltä, että he pystyisivät suorittamaan tämän kortin,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

koska suomalaista taksikorttia ei pysty suorittamaan millään muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä. Näistä tulisi valtavasti kustannuksia, ja me emme pystyisi kerta kaikkiaan työllistämään enää nuoria näihin kuvioihin näin nopealla aikataululla.

Eli työpaikat ehdottomasti tässä edellä, mutta yrittäjien vastuu on tässä todella kova, ja sitä vastuuta ei pystytä tässä millään tavalla kiertämään. Taksiryttäjien etu on ehdottomasti se, että meille ei tule valtavaa määrää niin sanotusti ylimääräisiä taksikuskeiksi koulutettuja henkilöitä, vaan ne, jotka on koulutettu taksikuskeiksi, myöskin ovat taksikuskeja eikä joka ikinen matkailuohjelmapalveluissa mukana oleva avustava henkilö ole sitten potentiaalinen taksikuski.

21.07 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Viimeisen kerran.

Puhemies Paula Risikko: Älkää mitään tuollaista luvatko.

No, en lupaakaan. [Naurua] Tuli nyt sanottua, niin että se pitääköön tälle päivälle kuitenkin paikkansa.

On äärimmäisen tärkeää, että edustaja Maijala toi sen esille. En ole tarkoittanut, etteivätkö nykyisillään kotipalvelussa toimivat yritykset voi harjoittaa sellaista toimintaa, mikä on henkilöliikennekuljettamista. Säilyköön se nykytilanteessaan. Mutta ei erikseen nosteta sitä keskustelun teemaksi vaan annetaan sen mennä niin kuin se nyt on. [Ari Torniainen viittilöi] — Juuri niin kuin edustaja Torniainen tuolla viittilöi.

Sitten täytyy sanoa, että erään ison, Pohjoismaissa aika merkittävän matkailuyrityksen osalta olen saanut tiedon, että näiden kausityöntekijöiden kouluttamiskustannukset olisivat kausityöntekijöiden osalta 600 000 euroa. Se on melkoinen potti, koska se tarkoittaa, että he ovat työsuhteessa ja kouluttautuvat sinä aikana työnantajansa kustannuksella. Silloin kyllä puhutaan siitä, kenellä on resursseja ja kenellä on mahdollisuuksia, ja niin me ehkä vääristämme pikkuisen kilpailuakin. Minun mielestäni on ollut oikein ilahduttavaa, että matkailuyrittäjät ovat heränneet tähän ja herättäneet meidät, niin minutkin, oikeastaan varmaan tukistamalla hallituspuolueiden kansanedustajat ja ministerit. Tällöinen asia jäi vähän ruokottomasti hoidettavaksi, mutta nyt sitä onneksi hoidetaan.

Mutta kaiken kaikkiaan kyllä minun on pakko sanoa, että vaikka tätä asiaa kiiruullisesti hoidetaan, niin olen kyllä erittäin mielissäni, että tätä asiaa hoidetaan. Jos edustaja Maijala sanoo, että eihän nyt tällöistä juuri tässä eduskunnassa olekaan tapahtunut, niin kyllä kai meillä liikenne- ja viestintävaliokunnassa on ollut, kun me olemme tänään juuri yhden mietinnön lukeneet, jossa koko valiokunta on ollut sitä mieltä, että on poikkeuksellista ja huonoa lainvalmistelua. No, ei tainnut olla ihan niillä sanoilla, mutta joka tapauksessa moitittiin sitä, kuinka valiokunta ja eduskunta joutuu tekemään sitä työtä. Niin tässäkin kohtaa jo etukäteen kiitän meidän neuvoksiamme siitä taipuvuudesta ja sitten toivotan heille myös hyvää juhannusta. [Naurua]

21.10 Jani Mäkelä ps: Puhemies! Vielä tähän loppuun kommentoin tuohon edustaja Maijalan puheenvuoroon — kyllähän tuo hieman dramatisoinnilta kuulosti. Onko nyt todella niin, että nämä kaikki tuhannet kausityöntekijät nyt ajavat niitä autoja? Jos näin todella on, niin onko se turvallista? Onko heillä osaaminen ja pätevyys siihen auton ajamiseen ja ihmisten kuljettamiseen? Ja nyt sitten, voivatko nämä kausityöntekijät vastaavasti tehdä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

myös ruokaa ilman hygieniapasseja, harjoittaa muita elinkeinoja ilman siihen vaadittavaa pätevyyttä tai lupia? Minkälainen villi länsi siellä oikein vallitseekaan?

21.10 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Ei todellakaan villi länsi ole siellä, vaan siellä on erittäin tarkasti valvottua toimintaa näissä kaikissa. Kun nyt puhutaan siitä, ovatko kaikki sitten kuskeja tai näin poispäin, niin juuri tänään keskustelin erään yrittäjän kanssa, ja hän sanoi, että kysehän on siitä, että voi olla, että nämä kausityöntekijät siirtävät autoa esimerkiksi kilometrin. Elikkä jos he siirtävät kilometrin sitä asiakasta paikasta tuo paikkaan tuo, niin sitä kilometriä vartenkin pitäisi olla taksikortti suoritettuna, jos he meinaavat lyhyitäkin pätkiä siirtää. Kun on ajokortti olemassa, pystyy siirtämään tämmöisiä ihan lyhyitä pätkiä. Suurin osa näistä siirtotehtävistä on todellakin ihan tämmöisiä pieniä siirtämisiä, ja siitä varmasti on kaikki ohjeistukset olemassa, ja kyllähän yrittäjillä on niin valtavat vastuut tällä hetkellä olemassa ja valvonnat päällä, ettei siellä kestä alkaa mitään tämmöisiä onnettomuuksia tekemään.

Kun puhutaan hygieniapasseista ja kaikista näistä, ne ovat lakisääteisiä asioita, ja tällä hetkellä meillä on niin kova terveydensuojelun valvonta, että näitä yrittäjiä todellakin valvotaan hyvin monessa asiassa. Sen takia nyt yrittäjillä olikin tämän osalta valtava hätä, että he eivät halua rikkoa myöskään tässä lakia, vaikka he eivät siirrä kuin vaikka kilometrin siellä metsässä sitä asiakasta eteenpäin. Kun lain mukaan pitää lupa-asioiden olla kunnossa, niin heidän pitää lakien mukaan toimia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.